18e Jaar, No. 153. — 'S HERTOGENBOSCH. — Dingsdag 29 December 1846.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad . . f 12.
Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemaden in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel;
behalve 35 cents zegel.

De *Augsb. Zeit.* deelt tijdingen uit Konstantinopel mede tot den 2 december. Men was er bezorgd over de geduchte oorlogsvoorbereidselen van den Schach van Perzie, die, naar men zegt, te Teheran 25,000 man vereenigt, onder het bevelhebbersschap van zijnen oudsten zoon.

AMERIKA.

De paket *Europa*, te Liverpool aangekomen heeft tijdingen uit New-York aangebragt tot den 1 december. De inneming van Tampico wordt daarin bevestigd.

Een dagblad van New-York verzekert dat het vraagstuk der slavernij in de aanstaande zitting van het congres ook ter sprake zal gebragt worden en levendige debatten zal verwekken. Dit vraagstuk zal opgeworpen worden bij gelegenheid der bills welke aangenomen zullen worden, om het regtsgebied der Vereenigde Staten uittebreiden over de nieuw verworvene gewesten. Dat dagblad verzekert dat de democraten van het westen gezamenlijk de invoering der slavernij in die staten zullen bestrijden.

DENEMARKEN.

SLEESWIJK 14 December. In de zitting der Stenden van heden, heeft de commissaris des konings voorlezing gedaan van het volgend koninklijk schrijven:

» Uit het verslag der werkzaamheden van de Stenden van Sleeswijk heb ik met leedwezen gezien, dat de vergadering, in plaats van zich bezig te houden met de ontwerpen, welke zoo vurig door het land verlangd worden, over bijzondere voorstellen heeft beraadslaagd, welke in strijd zijn met de wet van 18 mei 1831 en strekken om de constitutie van het hertogdom Sleeswijk geheel te veranderen en deszelfs scheiding van Denemarken voor te bereiden. Ofschoon men aan de Stenden meer dan één punt onder het oog heeft gebragt, dat zij in dit opzigt onbevoegd waren, hebben zij daarop geen acht gegeven. De commissaris bevel ontvangen hebbende om, overeenkomstig § 50, de verzoekschriften der Stenden niet aan te nemen, heeft de voorzitter volgehouden dat het regt van petitie afgeschaft was.

» Men heeft dat regt niet willen krenken, en indien de Stenden veranderingen hadden voorgesteld in de uitvoering van § 50, zou daarop wellig gelet zijn. De voorzitter heeft er echter op aangedrongen dat de orde van den dag veranderd zou worden en om die reden weigerde de commissaris de verzoekschriften aan te nemen, hetgeen ten gevolge heeft gehad dat de meerderheid der Stenden de vergadering zonder vorige orden te verlaten. Deze stap van de meerderheid, in strijd met hare pligten, en het onwettig gedrag van den voorzitter, hetwelk al onze afkeuring wegdraagt, alle verdere beraadslagingen onmogelijk makende, zoo verklaren wij de tegenwoordige Stenden van Sleeswijk ontbonden.

» Zie wel leedwezen wij ontwaren, van in die droevige noodzakelijkheid gebragt te zijn, zoo zeer zullen wij het steeds ter harte nemen, om aan onze getrouwe en beminde onderdanen van het hertogdom Sleeswijk de bewijzen te geven onzer onophoudelijke vaderlijke bezorgdheid, en om de onafhankelijkheid van dat hertogdom, deszelfs vereeniging met de overige deelen der monarchie, de bestaande regten en de deensche en duitsche nationaliteit van deszelfs inwoners te handhaven, alsmede aan het welzijn van elk hunner door nuttige maatregelen te werken. Wij bevelen het in Gods bescherming enz.

ZWITSERLAND.

De nieuwe ambassadeur van Frankrijk in Zwitserland, de baron de Bois le Comte heeft den 16 december zijne geloofsbrieven aan het eedgenootschappelijk opperbewind overhandigd, en zich, door den spoed, waarmede hij dien eersten pligt zijner bediening vervuld heeft, de onaangenaamheid gespaard om mondelings in aanraking te komen met het radikale hoofd van het gouvernement van Bern. Hetgeen aan deze handelwijs eene nog meer uitkomende staatkundige beteekenis geeft, is dat heer de Bois-le-Comte terzelfder tijde aan de regering van Lucern eenen afzonderlijken brief van kennisgeving der aanvaarding zijner bediening rigtte, waarin hij het kanton de verzekering geeft der welwillendste gevoelens van zijnen souverein.

Onder dagteekening van den 12 heeft het Vorort aan al de kantonsen een verslag gezonden over de betoogelende wetten tegen de expeditien der vrijkorpsen uitgevaardigd in de verschillende kantons. Uit dit rapport blijkt, dat Glarris, Neuburg, Appenzell, Rhodes-buiten, Waadt alleen nog ten achteren zijn. Doch welken uitslag kan men met groud verwachten van wetgevingen, zoo verschillend onder elkander en waarvan de meeste, door hare bepalingen vol toegeeflijkheid, den weerzin doen blijken, waarmede de wetgevers dezelve hebben uitgevaardigd.

DUITSCHLAND.

BERLIJN 14 december. Het protestantismus heeft eenen zwaren slag geleden. Men herinnert zich den openlijken afval van Dr. Rupp, die, een jaar geleden, *op den kansel* alle geloofsbelijdenissen en met haar al de grondbeginselen van het christendom afzwoer; men herinnert zich ook dat hij, om die reden uit de laatste algemeene vergadering van het Gustaaf Adolf-genootschap geweerd, in den boezem van dat genootschap eenen krachtigen steun vond, wijl de plaatselijke vergaderingen van hetzelve, in al de hoofd- en andere belangrijke steden van Duitschland als in strijd protesteerden tegen deze uitsluiting, welke zij te regt, volgens het protestantsch begrip, onverdraagzaam, wederregtelijk en tyrannisch noemden.

Eene zoo groote eenstemmigheid in het laken dezer handeling kon niet zonder gevolg blijven. De directie van het Gustaaf Adolf genootschap zag zich genoodzaakt eene algemeene vergadering te beleggen en de dag van den 11 december werd daartoe aangewezen.

Het pruissisch gouvernement had niet dan met de grootste inspanning van krachten en met eene meerderheid van vijf of zes stemmen de uitsluiting verkregen, welke het, om zoo vele beweegredenen begeerde. Het gold voor hetzelve zich, zooveel mogelijk, te verzetten tegen de uitbreiding der *vrije Kerk*, door Dr. Rupp te Koenigsberg en door den predikant Wichelenus te Halle en te Maagdenburg gesticht. Wat den Koning en zijne ministers betreft, deze werden door eene nog veel belangrijke oorzaak gedreven: namelijk *om aan het protestantismus deszelfs christelijk karakter te doen behouden.* De wedertoelating van Dr. Rupp of zijne onherroepelijke uitsluiting van het Gustaaf Adolf genootschap, hetwelk volgens deszelfs statuten, alleen uit protestanten bestaan mag, moest de vraag beslissen of men zich nog protestant mag noemen, na openlijk het christendom afgezworen te hebben. Het hooge gewigt dezer vraag wordt ligt bevroed en het pruissisch pausdom, dat gewigt beter dan iemand beseffende, had alles in het werk gesteld om die vraag ontkennend te doen beantwoorden. Doch het ongeloovig rationalismus, zoo algemeen in Pruissen, had zich ook tot den strijd uitgerust. Duizenden van personen: godsdienstige en staatkundige radikalen, hadden zich gehaast hunnen naam op de lijsten van het Gustaaf-Adolf genootschap in te vullen, om in de beslissing dezer gewigtige zaak hunne stem te laten gelden. Men kan zich een denkbeeld maken van de woede der beraadslagingen welke daarover gehouden werden, in den boezem der vergadering welke, met eene overgroote meerderheid, de wederopneming van den stichter en het hoofd der protestanten van Koenigsberg uitsprak.

Die zonderlinge vraag, welke reeds bijna drie jaren gansch Duitschland in beweging brengt, is dus bepaaldelijk en openlijk beantwoord. Het is wetlijk beslist, naar het oordeel van een genootschap, hetwelk deszelfs vertakkingen over alle vorstendommen en hoofdsteden van het protestantsche Duitschland uitstrekt, dat de naam van protestant het denkbeeld van christendom niet meer inhoude, en dat van af heden *het protestantismus* en *het christendom* twee volmaakt afgescheidene zaken zijn. Doch in die veronderstelling, welke thans geene veronderstelling meer is, kunnen zich niet schrik af, hoe twee volken, waarvan een christelijk het ander onchristelijk zijn, een en hetzelfde land door elkander vermengd te zamen zullen kunnen leven. Ziedaar eene vraag, allezins geschikt om al de regeringen van Duitschland te doen beven en welke misschien niet anders dan door eene bloedige toekomst zal beslist worden.

— De *Augsb. Zeit.* ontziet zich niet in een artikel van den 19 december den adel van Catholiek bedreigen met denzelfden aanval, als eenige maanden geleden gansch Europa met verontwaardiging

vervuld heeft: » De adelstand, zoo spreekt het officieel blad, welke niets geleerd heeft uit de bloedige lessen welke het heeft ondergaan, staat nog steeds met eene onbegrijpelijke verblindheid zamen. De vrouwen zingen en dragen de *Brabançonne* voor en evenwel neemt het gouvernement slechts halve maatregelen. Wat zal van Polen worden? Zoo spelt alles hier de behaling derzelfde bloedige toonelen. Er lijdt geen twijfel nooch van de zijde der edelen noch van die der boeren. Twintig boeren hebben mij gezegd: » Indien » wij geweten hadden dat ons bot geene verbetering » zou ondergaan, hadden wij geen enkelen edel- » man in leven gelaten; maar bij de aanstaande » revolutie zullen wij onze schade inhalen" *en zij zullen het doen.* Nog eene onvoorzigtigheid van de aristocratie in Polen zal het uitgestrekte graf van al den adel worden."

» De inbezitneming van Krakau, voegt de *Augsb. Zeit.* hierbij, heeft eenen verbazenden indruk gemaakt. De Polen hebben op dien revolutionnairen haard de eerste vlam hunner zoogenaamde vrijheid zien uitdooven; maar de ontsteltenis kan niet grooter zijn dan de verontwaardiging van den adel, vooral die der vrouwen, en de haat tegen het oostenrijksch gouvernement is verschrikkelijk geworden. De hemel leide de wijsheid van het gouvernement!

ENGELAND

LONDEN 21 december. Ll. zaturdag is de graaf van Schimmelpenninck, nederlandsch gezant, te Windsor door de koningin in een plegtig gehoor ontvangen, waarbij Z. E. zijne geloofsbrieven in die hoedanigheid heeft overhandigd. Bij die zelfde gelegenheid heeft de Koningin tot hetzelfde doel den heer Masquera, zaakgelastigde van de republiek Nieuw-Grenada, ontvangen. Daarna heeft H. M. eenen geheimen raad gehouden, waarin bepaald is dat het Parlement van den 12 tot den 19 geprorogeerd is, en welken laatsten dag het tot afdoening der zaken zal bijeenkomen. Na den raad heeft H. M. lord John Russell in een bijzonder gehoor ontvangen.

— De onlangs overleden heer Th. Grenville heeft, naar men verzekert een vermogen nagelaten van 30,000 l. st. (/ 360,000) inkomen. De rev. George Neville Grenville, deken van het koninklijk kapittel van Windsor, is de erfgenaam van dit ontzaggelijk vermogen.

IERLAND.

Alles doet voorzien dat de pogingen tot verzoening met het Junge Ierland, door O'Connell in het werk gesteld, tot niets anders zullen leiden, dan om den tweespalt nog grooter te maken. O'Connell wil, alvorens de afgescheidenen weder in den boezem van het repealgenootschap op te nemen, de kwestie der wettigheid of onwettigheid van het beginsel van feitelijk geweld, behandeld en heslist hebben. De heer Smith O'Brien beweert dat dit een voorwendsel is om alle andere meer ernstige beraadslaging te vermijden en wil geene conferencie, welke alleen dit eerste onderwerp tot stof zou hebben. Na vele woordenwisselingen en heen en wederschrijven, heeft de heer O'Connell eene laatste waarschuwing aan zijnen mededinger gezonden, waarbij hij hem verantwoordelijk stelt voor den langeren duur van den tweespalt.

De toestand van Ierland verbetert nog niet en helgeen wij in de dagbladen lezen is nog altijd even hartverscheurend. Hier zijn het diefstallen en poging tot moord des nachts gepleegd nu eens door afgedankte soldaten, dan weder door gewapende leden. Elders, zoo als te Belfast, is het eene woedende menigte, welke met geweld bij de bakkers indringt en al het voorradig brood wegbaalt; elders weder, zoo als te Kilkenny, worden wagens brood voor de godshuizen bestemd geplunderd en in een oogenblik door het hongerige volk verslonden. Te Clonmel werpen zich benden van vrouwen en kinderen op de met meel beladene wagens, scheuren de zakken open en halen den inhoud, waarvan de helft over de straat verstrooid wordt, weg.

In de omstreken derzelfde stad doorloopen benden van ongelukkigen het land en heffen gedwongene belastingen op de zaken die graan opinoel vervoeren. Eindelijk in Cork graaf hebben zich de plunderaars met een uit de stallen, en ongetwijfeld opmiddellijk, om hunnen honger aan het bloedend vleesch te stillen. Overal hebben minder ernstige wanordelijkheden plaats, als opstand onder de arbeiders aan de openbare werken, waardoor dezelve gestaakt moeten worden.

SPANJE

MADRID 14 december. De fransche post is gisteren en eergisteren niet aangekomen; zij is voor de haven van Somosierra teruggehouden. De reizigers worden ook belet voort te gaan door de groote hoeveelheid sneeuw, welke hen, bij den overtogt der Sierra in gevaar brengt. Daar de vorst die sneeuw meer en meer op een pakt is het te voorzien, dat de correspondentien en reizigers nog lang achterwege zullen blijven.

— 16 december. Heden kent het spaansch kabinet 302 verkiezingen, waarvan 208 tot de gematigde partij en 94 tot de opposition behooren.

De overstemming tusschen den heer Pidal, minister van binnenlandsche zaken en den markies del Soccorro, kandidaat der partij van vooruitgang, heeft eerst den 13 te Madrid plaats gehad. De heer Pidal heeft 287 stemmen en de markies slechts 214 bekomen. De heer Pidal is dus als afgevaardigde bij de Cortes uitgeroepen.

— 19 december. De gisteren vergaderd geweest zijnde ministerraad heeft beraadslaagd over het opstel der openingsrede, de houding welke het ministerie ten overstaan der Kamers zal aannemen, de benoeming van den voorzitter des senaats en de keus van den kandidaat tot het voorziterschap van de kamer der Vertegenwoordigers. Die keus schijnt op den heer Bravo Murillo gevallen te zijn. Eindelijk is geraadpleegd over de aftreding van het ministerie, en thans wordt officieel aangekondigd dat de crisis een einde genomen heeft, en dat het kabinet het beheer der zaken in handen zal houden. Eene kleine wijziging in het kabinet ware gedurende de zitting nog mogelijk: de heeren Sanz en Caneja zouden door twee kundige redenaars vervangen worden.

PORTUGAL

LISSABON 12 december. Gisteren is alhier het volgend decreet afgekondigd:

Art. 1. De officieren van allen rang en graad, die sedert den 8 october ll. een werkdadig deel genomen hebben of in het vervolg nemen zullen in den gewapenden opstand, worden van hunnen post ontzet.

Art. 2. Hetzelfde geldt ten aanzien van zodanige officieren, die tot heden onverschillig aan den strijd gebleven zijnde, zich niet binnen vier en twintig uren in de hoofdstad zullen aangemeld hebben, of binnen tien dagen voor degenen, die zich in eene andere militaire divisie van het land bevinden.

FRANKRIJK

PARIJS 22 december. Gisteren heeft over Parijs een hevige wind gewaaid, welke nogal veel schade aangericht heeft. In de straat Rivoli is een dak afgewaaid, in de straat Arcole en op de hoek St. Michiel zijn schoorstenen omver geworpen. Persoonlijke ongelukken heeft men niet te betreuren.

— 25 december. Er hebben eenige gerpobeerd geloopen over eene ongesteldheid des Konings, het blijkt evenwel dat Z. M. zeer welvarende is.

— Het schijnt thans zeker te zijn dat Mevr. Lafarge met den 1 januarij e. k. begenadigd zal worden.

— Het gouvernement heeft den uitvoer van ruwe beetwortel suiker, vrij van regten, toegestaan.

BELGIE.

BRUSSEL 23 december. De Senaat heeft gisteren de begrooting der middelen, het wetsontwerp der verdeeling van de grondbelasting, dat betrekkelijk de openbare schuldingen, en hetgene hij de algemeene beraadslagingen gebruikt over de begrootingen van buitenlandsche zaken, finantien, en over het wetsontwerp betrekkelijk het stelsel van doorvoer.

— De Kamer heeft een voorloopig krediet voor het departement van oorlog goedgekeurd en daarna de beraadslagingen over de artikelen der begrooting voor binnenlandsche zaken voortgezet.

— 25 december. Gisteren heeft de Senaat de begrooting voor het departement van buitenlandsche zaken aangenomen, alsmede het krediet van 5 millioen voor dat van oorlog.

— De Kamer der Representanten heeft de begrooting voor binnenlandsche zaken, alsmede het ontwerp van wet betrekkelijk de uitvoer van afval van vlas en de wijziging van het tarief voor leder en huiden aangenomen. Daarna heeft de Kamer zich tot den 12 januarij verdaagd.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH 28 December.

Naar wij vernemen, is in den nacht van zaturdag op zondag ll. bij zekeren bakker op den Vughtersdijk alhier een diefstal gepleegd van 64 broden van 3 Ned. P., alsmede een' zak bloem en eenige ledige zakken. Een aantal brooden, waaronder een aangesneden, en de zakken zijn aan den wal langs den waterkant teruggevonden. Weinige dagen vroeger waren bij een hovenier in dezelfde buurt 45 vat aardappelen uit de kuilen gestolen en bij den bakker eenig hout van zijn erf. Wij vernemen dan nog meer andere diefstallen, onder anderen een die zeer aanzienlijk is, aan den Schaikschen hoek.

— Het water is in de laatste dagen merkelijk gewassen. Onze omliggende landerijen zijn overgeloopen en de communicatie van hier naar Deuteren, over den klinkerweg is gestremd.

Men spreekt ook van eene doorbraak in den Deuterschen dijk.

— De *Twentsche Courant* vermeldt dat te Almelo van wege den graaf van Rechteren Limburg, heer der heerlijkheid Almelo, regelmatig zestien huisgezinnen 's wekelijks worden bedeeld.

— Naar men vernemt zijn de verzoeken om gratie, ingediend door P. E. Wienaud en J. H. Berkenkamp, die voor het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland hebben terechtgestaan, ter zake van munt schennis, en die door dat hof, bij arrest van 13 junij jl. zijn veroordeeld tot geeseling, brandmerk met den strop om den hals aan de galg vastgemaakt en twaalf jaren tuchthuisstraf, *gewezen van de kand.*

Men verzekert heden, dat aanstaanden dingsdag te Dordrecht de doodstraf zal voltrokken worden aan de vier personen, die bij arrest van het hof in Zuid-Holland van 30 Mei jl. tot den dood zijn veroordeeld, zijnde A. van der Schoot, de Koning, J. H. Appel en A. F. Kennemans; terwijl dienzelfden dag, te zelfder stede, de lijfstraf, waartoe A. de Koning, in plaats van de doodstraf, is verwezen zullen worden uitgevoerd.

— Men verneemt dat de gedeputeerde staten van Utrecht en Zuid-Holland thans in staat gesteld zijn om ten hoogste vijftien palingspoelweg, een aanvang te maken met de voorbereidende werkzaamheden der onteigening van die gronden, welke gelegen zijn in het tweede deelte des wegs, uitgaande van het station Utrecht, langs Gouda tot Rotterdam, met twee verbakkingen nabij gemelde stad de eene leidende naar de Maas en de andere tot nabij het station van den Hollandschen ijzeren spoorweg.

— Met den 1 jan. e. k. zal de *Haarlemmer Courant* zes malen 's weeks en elken dagelijks uitgezonderd des zondags, worden uitgegeven.

— De Heeren G. Reinders lid der Provinciale Staten van Groningen, de Haan, lid der Gedeputeerde Staten, en Piccardt, notaris, hebben Zijne Exc. den Minister van Financien eene memorie aangeboden, ten einde te bewerken dat de graanwet van 1835 veranderd in stand moet worden gehouden; dat, zoo, onverhoopt, het afwisselend door een vast regt mogt worden vervangen, dit laatste hoog genoeg behoort te worden gesteld om den landbouw bij lage prijzen, tegen buitenlandsche mededinging te beschermen, en dat, indien ook dergelijke bescherming, als in strijd met het beginsel van vrijen handel niet mogt worden verleend, alle andere beschermende regten en privilegien, ten behoeve van landbouw, handel, fabrieken, reederijen, scheepvaart enz., zouden worden ingetrokken.

Mengelwerk.

DE NOVICE.

I. HET AFSCHEID.

De laatste toonen van den Salve Regina verdwenen onder de gewelven van de abdij van St. Pons te Avignon, tegelijk met het laatste geluid des orgels en de laatste geuren van den wierook.

De geprofesde religieusen verlieten ernstig en ingetogen, onder hare zwarte sluijers en lange witte mantels hare stallen; de novicen volgden haar, met nedergeslagene oogen, en de jeugdige kwekelingen bedwongen ter naauwernood, onder het oog harer onderwijzeressen, hare dartelheid en levendigheid. Doch zoodra zij overiden drempel der kerk gekomen waren, verspreidde zich de jeugdige troep, als een zwerm van vogelen, op eene groote terras, door lindenboomen overschaduwd. Twee meisjes alleen vatten elkander bij den arm en, zich van hare medeleerlingen verwijderende, wandelden zij naar een grasperk, het welk tot uitspanningsplaats voor de religieusen diende. Eene vierhoekige gaanderij, welks gewelf op vreemdsoortig uitgehouwene zuilen rustte, omgaf dat perk, groen en eenzaam als een kerkhof. Eenige hoog opgaande jasmijnen, eene roode beuk, twee of drie kassie-boomen met welriekende bloemen overdommerden dezen kloosterhof, welke niets aanlokkelijks had dan eenen diepen vrede en eene zoete eenzaamheid. De twee kweekelingen plaatsten zich op eene smalle steenen bank, welke de vertrouwelijke mededeelingen en de spaarzame gesprekken van meer dan een geslacht van religieusen ontvangen had, en daar bleven zij eenigen tijd met handen in elkander gelegd en met betraande oogen sprakeloos bij elkander zitten. De oudste, die naauwelijks achttien jaren telde, in een zwart kleed gekleed en hare schoone bruine lokken onder eenen karoenenband verborgen, had een regelmatig en kalm gelaat, eene bedaarde houding, een wezen waarop maagdelijke kuischheid en godsdienstige zedigheid uitgedrukt stonden, doch hare oogen waren de spiegels der verheevenste gevoelens eener sterke en teedere ziel. Cecilia de Combeault was haar naam, godvreezend arm en van adellijken oorsprong; was zij bestemd om het kleed van den H. Bernardus te aanvaarden in de abdij van St. Pons. Hare vriendin, levendig, bevallig, blond met zwarte oogen, droeg een gewoonlijk gewaad. Het innemend gelaat van Aurelia Roger, gewoonlijk zoo vrolijk, was ernstig, was bedroefd overdekt; zij drukte de hand harer vriendin en zeide:

— Ik moet u dus verlaten! Ik vertrek en gij blijft!

— Helaas! ja waarde Aurelia, gij weet

— Zoo gij wist hoe mijn hart geprangd is bij de gedachte aan deze abdij, de vrouwen, die zoo goed voor mij waren, onze vriendinnen, onze gezellinnen en eindelijk u, mijne zuster, mijne Cecilia, te moeten verlaten; is het mogelijk? Zij denkt dus ook dat bij het scheiden mijn hart zal achterlaten....

— Ook u zal men betreuren.... En toch, Aurelia, gij keert naar uwe familie terug, gij gaat bij uwen oom wonen; gij zult hem kunnen verzorgen en gelukkig maken.

— Dit is waar... en daarbij is het huis mijns oom zeer deftig, doch die zal er niet te meer zijn; terwijl ik in de vermaken zal leven, zult gij hier alleen zijn en treuren, Cecilia!

— Men treurt niet, wanneer men zich aan God wijdt, antwoordde Cecilia op eenen ernstigen toon.

— Is het waar? Hebt gij geen leedwezen? Zoudt gij niet liever in de wereld terugkeeren?

— Deze tempel is mijn vaderland; ik ken geen ander, hernam Cecilia; ik heb geene andere bloedverwanten meer dan mijne goede tante en zal in de blijdschap mijns harten dezelfde geloften afleggen, welke zij heeft afgelegd. Even als zij zal ik alleen den Heer toebehooren... eene groote, schoone bestemming!

— Gij stelt mij gerust; gij hebt de roeping, zoo als deze dames zeggen. Ik ben zoo wijs niet als gij, vervolgde zij, haar wederspannig hoofdje schuddende, ik verlang iets meer van de wereld te zien. Ach! konde ik mijzelve slechts verdeelen tusschen de abdij en het huis mijns oums.

— Gij zult ons dikwijls bezoeken, gij zijt immers een kind des huizes en het dierbare schaapje zal altijd welkom in den stal zijn. Gij zult mij uw leven, uwe bezigheden, uwe vermaken verhalen; daarna zult gij in den echt treden, gij de nicht en erfgename van den grootsten koopman uit Avignon, en dan zult gij eene rijke, weldadige, geëerde dame wezen....

— En gij, gij zult abdis zijn, als uwe tante; gij zult den staf en den ring dragen en dan zult gij zeer fraai en indrukwekkend zijn....

De meisjes braken hun gesprek door een luid gelach af.

— Wat kasteelen in de lucht! riep Aurelia,

— Laat ons de toekomst aan den goeden God overlaten, antwoordde Cecilia.

Zij bleven eenige oogenblikken sprakeloos, en zagen elkander met een gevoel van teederheid aan.

— Zult gij mij niet vergeten? vroeg eindelijk Aurelia.

— Kunt gij zoo iets denken? Mijn geheugen is goed.... Maar ik heb om u gedacht; zie, aanvaard dezen kleinen arbeid als een onderpand mijner vriendschap.... weldra zal ik niets meer te geven hebben.

En het meisje overhandigde hare vriendin een' met spaak geborduurden werkzak, waarop haar in een geschakelde letters te midden van eenen krans van veldbloemen gestikt waren.

— Hoe goed en voorkomend zijt gij! riep Aurelia; gij denkt aan alles en ik, ik heb u niets te geven. — Ja toch, voegde zij er bij, de rijke speld lusmakende, welke haar halsdoekje vasthechtte en die hare vriendin aantriedende. Mijne moeder heeft dezelve gedragen, bewaar die uit liefde voor mij.

— Vergeet gij dan onze gelofte van armoede, goede Aurelia? antwoordde Cecilia glimlachende. Neen, uwe speld is te rijk, om den sluijer eener religieuse vast te hechten.

— Kan ik u dan niets geven?

— Zal het aandenken uwer mij niet altijd levendig voor den geest staan, in deze oorden, welke gij bewoond hebt? zal ik naar de slaapplaats, naar de plaats, naar de kapel kunnen gaan, zonder aan u te denken? Ach! hier is de plaats niet, waar men vergeet.

Zoo zal de wereld ook niet, want nimmer zal ik in de wereld eene vriendin als gij kunnen ontmoeten.

Nu kwam eene kloosterzuster nabij, die zeide:

— Mejuffrouw! mijnheer uw oom wacht op u, en moeder Agatha beveelt u spoed te maken.

— Wij moeten dus scheiden; bid een' voor mij, dierbare Cecilia, morgen bij mijne ontwaken zal ik u niet zien!

— Houd moed, waarde Aurelia! zeide Cecilia met eene gesmoorde stem, wees gedenkend en denk aan ons!

— Altijd, Cecilia, waarlijk!

II. HET KAPITTEL.

Twee jaren waren sedert dien dag verloopen, dien van 1792 en de weerklank der geruchtmakende, welke tooneelen en schanddaden der weigerende vergaderingen voorvielen, gaande in de eeuwige afgetrokkenheid der kloosters. De kloosterlijke geloften waren afgeschaft en de poorten der abdij van St. Pons waren opengestaan door de commissarissen van het uitvoerend bewind, maar de gelofte van opsluiting had, als een onpligtbare en onduurdringbare muur, de bruiden des Heeren binnen deze verouderde, doch altijd schoone grendels. Niettemin heerschte eene groote schrik in deze, eertijds zoo rustige verblijven, en de religieusen begaven zich met vreesachtige schreden en onrustig ronddwalende oogen naar de zaal van het kapittel, alwaar zij door de abdis waren ontboden.

Moeder Gertrudis de Combeault, tante van Cécilia, ontving haar met hetzelfde gelaat van strenge zachtaardigheid, maar het vuur, dat de oogen der martelaren bezielde, schitterde in hare blikken. Op eenen wenk was alles stil; de aan gehoorzaamheid gewende religieusen vergaten haren schrik, om de stem te hooren dergene, die sedert zoovele jaren hare gids en raadsvrouw was.

« Mijne dochters, zeide zij, eene goddelooze magt heeft zich regten aangematigd op geloften, welke door God zelven ontvangen zijn; zij heeft zich vernieten die te verbreken en de deuren van dit huis geopend: die deuren welke gij achter u gesloten hadt om u te bewaren tegen het bederf der eeuw en de kwellingen des vleesches... doch, Gode zij dank, geene onder u heeft eenen blik achterwaarts geworpen; geene uwer heeft het beminnelijk juk van Jesus Christus afgeschud om die schandelijke vrijheid, welke de wereld u aanbood, te genieten; ik zie rondom mij en vind u allen terug, mijne zusters, mijne gezellinnen, mijne kinderen! Kuische bruiden van den goddelijken Meester, niets, niet waar, niets zal u kunnen overhalen om die heilige geloften, die vrijwillige verbindtenissen, welke u aan de altaren des Heeren hechten, te verbreken? Antwoordt mij! zult gij, in leven of in dood, getrouw aan uwe geloften zijn?

Al de religieusen, door de vervlieging der abdis medegesleept, riepen met eenparige stemmen:

— Ja, ja! wij beloven het aan God en aan u.

— Het is wel, mijne dochters; ik neem dezen eed aan; noch in tijd, noch in eeuwigheid zullen de dochters van den H. Bernardus van elkander gescheiden worden. Doch er zijn er onder u, die nog niet aan den Heer behooren: Zuster Odilla, zuster Hildegardis, zuster Angela, nadert.

Drie maagden, die den witten sluijer der noviceen droegen, gehoorzaamden op het bevel der abdis.

— Mijne kinderen, gij zijt nog vrij en dit huis hetwelk u niet meer beschermen kan, heeft het regt niet, u te houden. Uwe familien verdoren u op: keert naar dezelve terug en herinnert u in de wereld, dat gij het kleed des Heeren gedragen hebt. Afgezondenen uwer ouders wachten u in de spreekkamer; gaat, mijne dochters, wij moeten elkander verlaten.

De meisjes knielden neder, ontvingen den zegen der abdis en vertrokken onder het storten van tranen.

— En zuster Cecilia? sprak eene vreesachtige stem.

— Cecilia is de laatste van haar geslacht en heeft geene andere bloedverwanten dan mij, geen ander toevlugt dan dit huis, antwoordde de abdis op eenen weemoedigen toon; zij zal in mijn lot deelen, welk het ook wezen moge. *De musch eindt voor zich eene woning, de torteldnif maakt een nest om hare jongen neder te leggen.*

— *Uwe altaren, God der krachten, mijn koning, mijn God, zijn het toevlugtsoord, waarnaar ik verlang!* vervolgde eene jeugdige en zuivere stem, die het vers van den psalm voleindigde.

De abdis wendde zich om en zag Cecilia op haren armstoel leunende.

— Ja, arme duif; gij had dit toevlugtsoord gekozen, maar de gier bereidt zich u daarin te vervolgen. Uw wil geschiede o God!

Op dat oogenblik trad eene waakzuster binnen, bleek en met een verschrikt gelaat.

— Eerwaardige moeder! riep zij; de commissaris, die de deuren der abdij heeft doen openen, is op het eerste plein gekomen. Gewapende mannen, wier gelaat niets goeds voorspelt, volgen hem. Wat beveelt uwe eerwaardigheid?

— Dat een ieder zich naar de kapel begeve, mijne dochters; onze plaats is in het heiligdom; volgt mij!

De religieusen lieten hare sluijers neder en twee aan twee voortrekkende, sloegen zij den weg in naar de kapel, welke tegen de zaal van het kapittel aangrensde. De abdis knielde neder voor het tabernakel, de religieusen namen hare gewone plaatsen in, de door ouderdom zwart geworden stallen. Men hoorde op de binnenplaatsen, in de gangen van het klooster het gerucht van het naderen eener groote menigte volks, eene-

delijk werd de deur der kapel met geweld geopend en een man van eene hooge gestalte, met een laag en schaamteloos gelaat, trad binnen, gevolgd door eene ontelbare menigte, met lompen bedekt, waaronden men gezigten bemerkte, die veel gelijkenis hadden met afschuwelijke spooken, die, op het tijdstip van omwentelingen uit den grond schijnen op te rijzen. Het waardig opperhoofd dezer bende ging regt op de abdis af, deze op de trede van het altaar staande, het hoofd opgeheven met een koelen gelaat, scheen de bende te trotseren, niettegenstaande hare moordkreten en dreigende gebaren. Cecilia was naar hare tante gesneld en dezelfde vastberadenheid, dezelfde moed blonk op het gelaat der twintigjarige maagd en op dat der vrouw, die onder den arbeid en de versterving gekroond ging. (*Vervolg hierna.*)

Eindhoven den 23 december 1846.

Burgemeester en Wethouders der stad *Eindhoven*, brengen langs dezen openbare gelegenheid hunne opregte hulde en hartelijke dankbetuiging aan de ingezetenen dezer stad en aan de bewoners van den naburigen *Riltenoord* en van de gemeente *Stratum*, die zoo ijverig hebben zamengewerkt tom de verschrikkelijke ramp te voorkomen, die deze stad in den nacht van den 22 op den 23 dezer bedreigde door den geweldigen brand welke er op dien nacht circa half een uur uitbarstte ten huize van den heer H. SMITS, koopman in kruideniers en vette waren, en die, alvorens er eenige hulp konde worden toegebragt zoodanig toenam, dat niet alleen de redding van dat huis, en van de daaraan belende huizen, zijnde de zoogenaamde groote IJzerwinkel van de heeren VAN MIERLO en de Manufactuur-winkel van den heer J. GOUDSMID, maar ook een groot gedeelte der Regterstraat en van de daarachter gelegen Markt ernstig te vreezen was, doch die, door de krachtdadige en doelmatig aangebragte blusschmiddelen, op eene bewonderenswaardige wijze tot het brandende huis beperkt, en van de wederzijds en van achteren daaraan grenzende huizen, nagenoeg zonder eenige beschadiging, is afgeweerd geworden.

De kieschheid verbied, hier eene bijzondere vermelding van personen te maken, daar allen, zoo leden van het brandbestuur, heeren Geestelijken van de verschillende gezindheden als ingezetenen in het algemeen, gelijkelijk door voorbeeldige en onvermoeide hulpvaardigheid hebben gewedijverd, om de ijsselijke ramp die deze stad bedreigde, te helpen voorkomen; doch, bijzondere hulde en dank zij toegebragt aan de besturen der brandspuiten van den *Filtenoord* en der gemeente *Stratum*, die zooveel tot afwering van die ramp hebben bijgedragen.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

M. VAN BON, Vt.

Ter Ordonnancie,

VAN STEKELENBORG.

Secr.

Advertentien.

*** Mijne geliefde Echtgenoot *C. M. LEEUWE*, beviel heden ontijdig van eene DOCHTER, welke kort na de geboorte is overleden.

L. C. VAN DE VEN, Jr.

Notaris.

's Bosch, 25 *December* 1846.

*** Heden overleed alhier, tot onze innige droefheid, voorzien van de HH. Sacramenten onzer Moeder de Heilige Kerk, onze dierbare Vader en behoudvader, de Wel Edele Achtbare Heer *LEONARDUS VAN MEERWIJK*, Raad der stad *'s Hertogenbosch*, Hoog-Heemraad van *Maasland* enz., na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van ruim 66 jaren.

Uit aller naam,

LOUIS VAN MEERWIJK.

Orthen, 26 *December* 1846.

*** Bij den COLLECTEUR *WARTENBERGH* te *'s Bosch* is gevallen op het Heel Origineel Lot No. **9377** de Hoogste prijs van

100,000 GULDEN

in de thans nog trekkende 200ste Loterij.

*** Worden bij deze opgeroepen de nog niet bekende doch vermoedelijke mede-erfgenamen van wijle Jufvrouw *MARIA ENGELS*, Weduwe van den heer *G. H. J. LEENERS*, nu onlangs te *Amsterdam*, ab intestato overleden, om zich, uiterlijk binnen drie maanden na heden, schriftelijk en vrachtvrij met de bewijzen hunner geregtigheid aantemelden, bij den ondergeteekende, als bij dispositie der Arrondissements Regtbank alhier voor gedachte erfgenamen benoemden bewindvoerder.

Naar meening der bekende erfgenamen, zouden gedachte vermoedelijke mede-erfgenamen woonachtig zijn of geweest zijn te *Budel* in *Noord-Braband* of in of bij *Xanten* in *Pruissen*.

Amsterdam 25 *November* 1846.

J. P. VAN ETTEN, Advocaat.

*** *J. J. ARKESTEIN en ZOON*, Boekdrukkers en Boekhandelaren te *'s Hertogenbosch*, hebben alom verkrijgbaar gesteld:

Berigt van inteekening op de LELIENHOF Bibliotheek bij maandelijksche afleveringen, prijs het halfjaar, voor zes N^os^., met fraai Gelithographeerd plaatje en ongeveer 150 bladzijden Kl. 12mo. *f* 1,80; (n°. 1 ligt ter inzage.)

Dezelve hebben alom verzonden:

VERZINT EER GIJ BEGINT!

een hartelijk woord aan mijne Landgenooten, over de, in ons Vaderland heerschende

ZIEKTE,

GENAAMD:

LANDVERHUIZING.

24 Bladzijden, groot 8°. met netten Omslag. Prijs..... *f* 0.15.

'S HERTOGENBOSSCHE

STOOMBOOT-SOCIETEIT.

Tot nadere aankondiging zal de dienst plaats hebben, als volgt:

Van *'s Hertogenbosch*, den 28 en 30 December, en den 1, 3, 5 Januarij 1847, en zoo vervolgens, des morgens ten 7½ ure.

Van *Rotterdam*, den 29 en 31 December, en den 2, 4, 6, Januarij 1847, en zoo vervolgens, des morgens ten 8 ure.

UIT DE HAND TE KOOP,

Eene Pretensie groot *f* 185,55

ten laste van den Heer B. L. VAN REKUM, wonende te *Stratum* nabij *Eindhoven*, te bevragen onder de Letter J. bij de boekhandelaars *H. J. THIJSSENS en ZOON te Leiden*.

HENDRIK ANTONY BIJVOET, Notaris, gevestigd te *'s Hertogenbosch*, heeft provisioneel publiek verkocht:

Te 's Hertogenbosch.

1°. Een goed ter nering staande eenigs geheel vernieuwde WINKEL-HUIZINGE, van ouds genaamd den Bruinen Leeuw, in de Vischstraat, op den hoek van de Korenstraat, G. No. 370, Y. G. No. 365, Sectie G. No. 633, 58 Ellen. voor..... *f* 2350,—.

In gebruik te aanvaarden dadelijk bij de betaling der Kooppenningen.

2°. Eene HUIZINGE en ERF, genaamd het Scheidamsche Veerhuis, op de Groote Haven, G. No. 2, Sectie G, No. 5, 99 Ellen. voor..... 1900,—.

In gebruik te aanvaarden op den 3 Mei 1847.

3°. Een HUIS en ERF, op de Groote Haven, gekwoteerd G. No. 4, Sectie G. No. 7, 90 Ellen. voor..... *f* 900,—.

In gebruik te aanvaarden op den 3 Mei 1847.

4°. Een PAKHUIS, op de Groote Haven, G. No. 24, Kadastraal bekend Sectie G. No. 25, ter grootte van 55 Ellen. voor..... *f* 335,—.

In gebruik te aanvaarden op den 3 November 1847.

Onder Ammerzoden.

5°. Een Perceel TEELLAND, genaamd de Voorste en Achterste Stroomakker, Sectie D. No. 47, groot 89 Roeden. voor..... *f* 910,—.

In gebruik te aanvaarden op 1°. Januarij 1851, wordende de Huurpenningen jaarlijks ad *f* 54,—, tot op ultimo December 1846 gereserveerd.

6°. Een Perceel vroeger FRUITBOOMGAARD nu TEELLAND, gelegen op de Voorste Stroomakkers, Sectie D. No. 48, groot 71 Roeden 20 Ellen. voor..... *f* 660,—.

In gebruik te aanvaarden met 1^e^. Januarij 1851, wordende de Huurpenningen jaarlijks ad *f* 32,—, tot op ultimo December 1846 gereserveerd.

7°. Een Perceel FRUITBOOMGAARD, gelegen op de Stroomakkers, Sectie D. No. 49, groot 60 Roeden, 10 Ellen, voor..... *f* 1125,—.

In gebruik te aanvaarden, dadelijk bij de betaling der Kooppenningen.

Onder Engelen.

8°. Eene HUIZINGE, genaamd de Raaden Leeuw, gekwoteerd No. 9, met ERF, SCHUUR, STAL en aangelegen TUIN, Sectie E. Nos. 355 en 354, groot 5 Roeden, 47 Ellen. voor..... *f* 700,—.

In gebruik te aanvaarden op den 3 Mei 1847.

9°. Een Perceel allerbest HOOILAND, genaamd de Leuw in de Binnenpolder, Sectie E. No. 136, groot 51 Roeden, voor *f* 470,—.

In gebruik te aanvaarden dadelijk bij de betaling der Kooppenningen.

10. De onverdeelde ½ van een Perceel allerbest HOOILAND, genaamd Roeveld, in den Binnenpolder, Sectie E. No. 482, het geheel groot 84 Roeden, 90 Ellen. voor *f* 520,—.

In gebruik te aanvaarden dadelijk bij de betaling der Kooppenningen.

11°. Twee Perceeltjes TEELLAND, in den Binnenpolder op het Hofveld, Sectie E. No. 182, groot 22 Roeden, 30 Ellen, E. No. 187, groot 24 Roeden, 40 Ellen. voor *f* 310,—.

12°. Een Perceeltje TEELLAND, in den Binnenpolder op het Hopland, sectie E. No. 332, groot 5 Roeden, 50 Ellen. voor..... *f* 80,—.

In gebruik te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

13°. Het onverdeeld ½ gedeelte in een perceel HOOI- of WEILAND, genaamd de Drie Morgen (waarvan de andere gedeelten toebehooren aan Jonkhr. Mr. F. E. de la Court) gelegen in den Binnenpolder, op de Werken, Sectie E, No. 226, het geheel groot 2 Bunders, 99 Roeden, 60 Ellen, voor..... *f* 420,—.

De Finale Verkooping zal bij het uitbranden van Waslicht plaats hebben, te *'s Hertogenbosch*, in het Raadhuis, gehouden door W. REGGERS, op Woensdag den 30 December 1846, des avonds ten zes uren.

Nadere informatien zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris *BIJVOET*, voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

Maas te Grave den 23, 7 el. 32 d. bov. P. gew. 27 d.
— — 24, 8 el. 99 d. — gew. 167 d.
Dieze te 's Bosch den 24, 0 el. 48 ond. 0. gew. 0. gew. 0.

OPGAVEN van de Hoogte der Rivieren de Maas te Grave en van de Dieze te 's Bosch, waargenomen des morgens 8 ure.

DATUM	MAAS TE GRAVE BOVEN AP. ellen	duim	GEWASSEN duim	GEVALLEN duim	DIEZE TE 's HERTOGENBOSCH BOVEN P. ellen	duim	ONDER O. ellen	duim	GEWASSEN duim	GEVALLEN duim
Dec. 25	9	75	76	0	0	14	»	»	12	0
26	10	5	30	0	0	26	»	»	12	0
27	10	16	11	0	0	40	»	»	2	0
28	»	»	»	»	0	42	»	»	2	0

De G. te 's Bosch is 4 el 11 duim boven A.P.

Hoogte v. d. Rijn, te Kenlen, den 23 Dec. 7 voet 6 duim.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROOY te *'s Bosch*.